

Turvallisempaa net- tiselailua nimipalve- limen vaihdolla

[Peruskäyttäjälle.net](https://peruskayttajalle.net)

Ohjeen versio 30.8.2018

Tämä teos on lisensoitu **Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-EiMuutoksia 4.0 Kansainvälinen** -lisenssillä. Tarkastele lisenssiä osoitteessa <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.fi>

Voit jakaa tätä teosta, kunhan mainitset selkeästi sen alkuperäksi ja tekijäksi Peruskayttajalle.net -sivuston.

- Peruskayttajalle.netin [Creative Commons-esittely](https://peruskayttajalle.net/tietoja.php#cc) (<https://peruskayttajalle.net/tietoja.php#cc>)
- Lisätietoa [Creative Commonsista suomeksi](https://creativecommons.fi/) (<https://creativecommons.fi/>)

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	3
2	Nimipalvelimen muuttaminen Windows 7:ssä.....	4
3	Nimipalvelimen muuttaminen Windows 10:ssä.....	9
4	Nettisivuston eston tarkistaminen.....	14

1 Johdanto

Nimipalvelu (englanniksi ”Domain Name System” eli ”DNS”) on järjestelmä, jonka yksi tehtävistä on muuttaa verkkotunnus (esimerkiksi *peruskayttajalle.net*) IP-osoitteeksi. Koska IP-osoite on neliosainen numerosarja (esimerkiksi 164.215.39.203), olisi sitä hyvin hankala muistaa. Tästä syystä käytetään verkkotunnuksia.

Käytännön työn nimipalvelujärjestelmässä hoitavat erityyppiset nimipalvelimet. Yleensä käytössä on nettiyhteyden tarjoajan nimipalvelin, mutta tarjolla on myös muita vaihtoehtoja. Turvallisempi vaihtoehto on [Quad9](https://www.quad9.net/) -nimipalvelinpalvelu (<https://www.quad9.net/>).

Quad9 estää pääsyn osalle haitallisia nettisivustoja. Estetyt nettisivustot voivat esimerkiksi levittää haittaohjelmia tai ne voivat liittyä tietojenkalasteluun tai huijauksiin.

Ilmaisen Quad9 -palvelun taustalla on mm. tietotekniikkayhtiö IBM. Palvelu kerää tietoa haitallisista nettisivustoista IBM:n oman tietoturvakäytännön lisäksi useilta muilta yrityksiltä ja verkkopalveluilta. Quad9:n oman ilmoituksen mukaan palvelu ei tallenna tai hyödynnä käyttäjien tietoja.

Palvelun käyttöönotto on helppoa, koska se vaatii ainoastaan tietokoneen nimipalvelimen osoitteen muuttamisen. Osoitteen muuttaminen ei ole peruuttamaton toimenpide eikä myöskään kovin vaikeaa.

Tässä ohjeessa käydään läpi nimipalvelimen osoitteen muuttaminen Windows 7:ssä ja Windows 10:ssä.

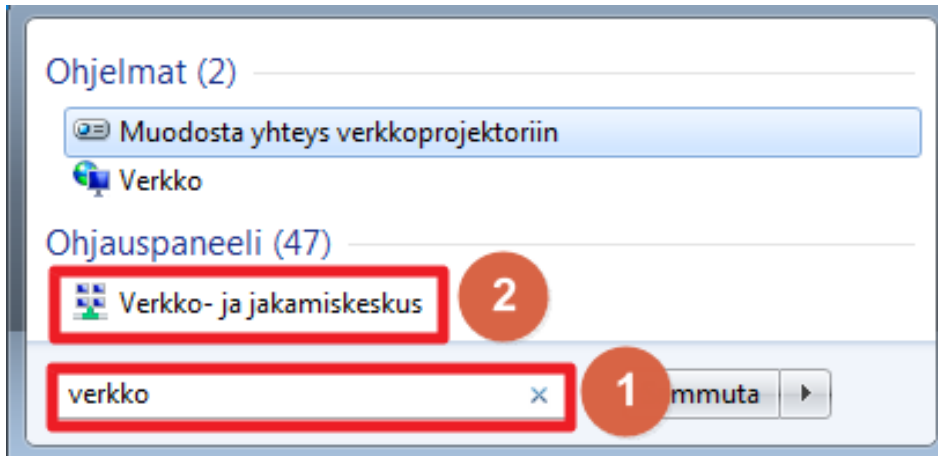
Huom! Tätä kirjoittaessa jotkin nettisivustot voivat toimia Quad9:n kautta hitaammin. Tämä johtuu siitä, että Quad9 avattiin kaikkien käyttöön vasta marraskuussa 2017. Palvelun kapasiteettia tullaan lisäämään koko ajan. Lisäksi tätä kirjoittaessa Quad9:llä ei ole palvelimia lähellä Suomea tai Suomessa, mikä voi hidastaa nettisivustojen latautumista. Mutta tämäkin puute tulee korjautumaan ajan myötä.

2 Nimipalvelimen muuttaminen Windows 7:ssä

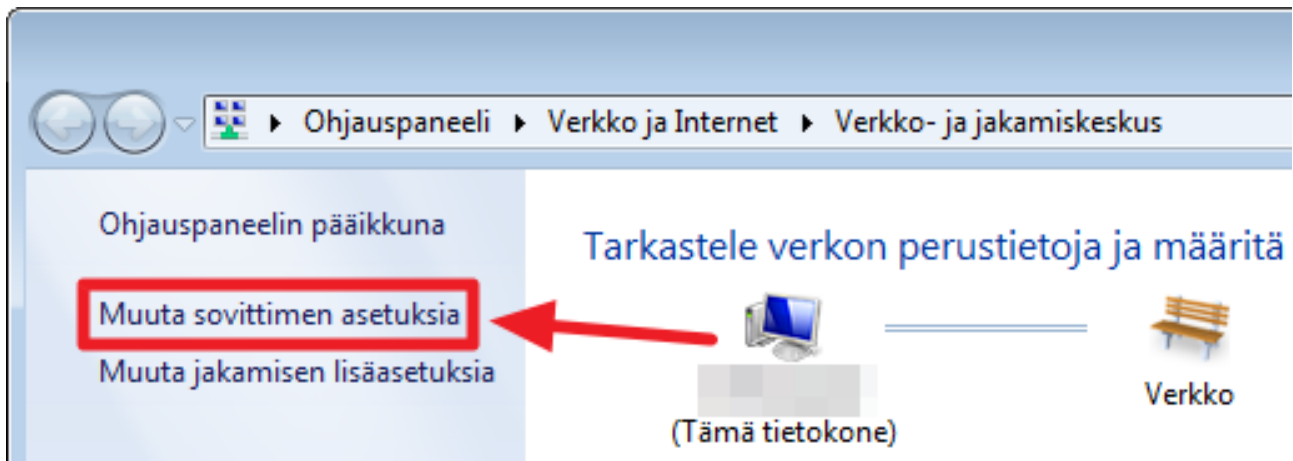
Voit muuttaa nimipalvelimen osoitteen Windows 7:ssä seuraavasti:

1. Napsauta Käynnistä-valikon kuvaketta ja kirjoita Käynnistä-valikon hakuun sana *verkko*. Seuraavaksi saat listan hakusanaan *verkko* sopivista asetuksista yms. Napsauta kohtaa **Verkko- ja jakamiskeskus** (kuva 1).

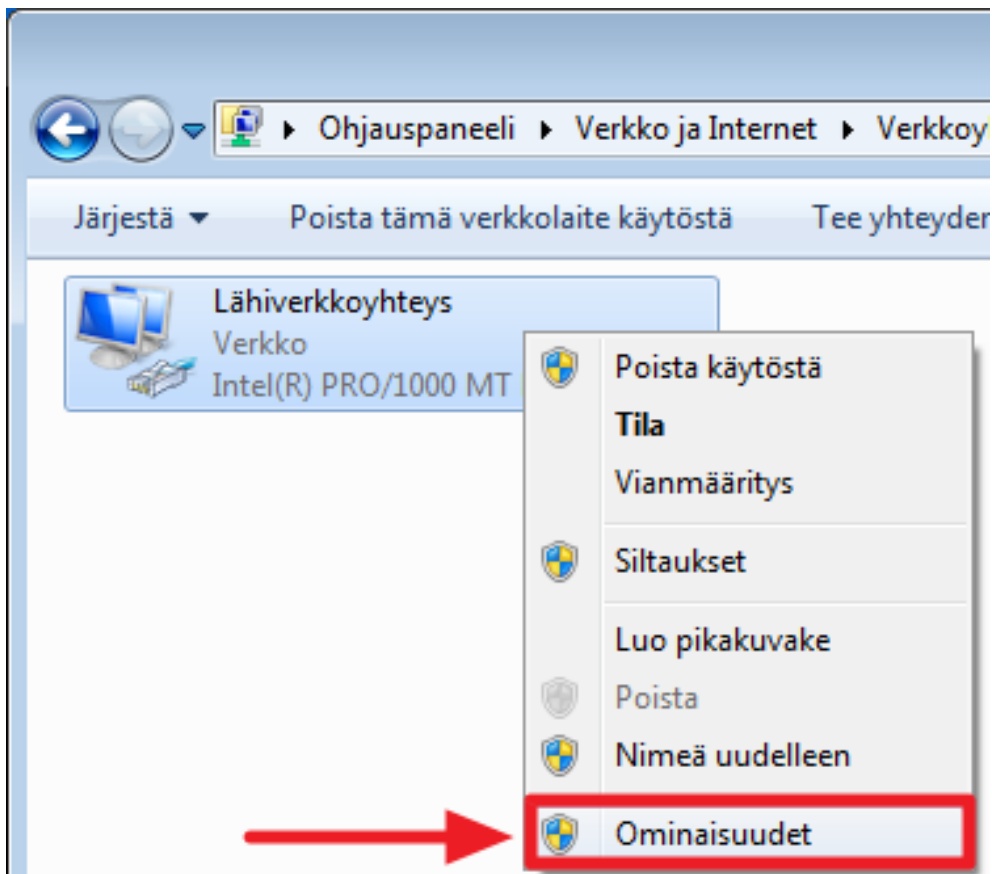
Kuva 1

2. Avautuvassa ikkunassa napsauta vasemmassa reunassa olevaa kohtaa **Muuta sovittimen asetuksia** (kuva 2).

Kuva 2

3. Seuraavaksi napsauta käytössä olevaa nettiyhteyden kuvaketta hiiren oikealla ja valitse kohta **Ominaisuudet**. Esimerkissä käytössä olevan nettiyhteyden nimi on *Lähiverkkoyhteys* (kuva 3).

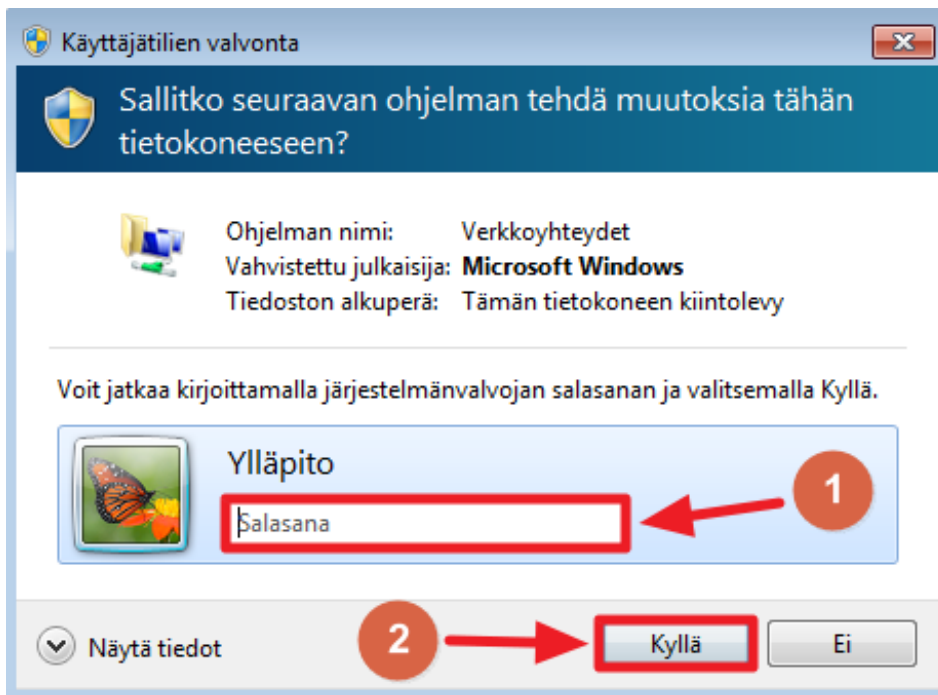

Kuva 3

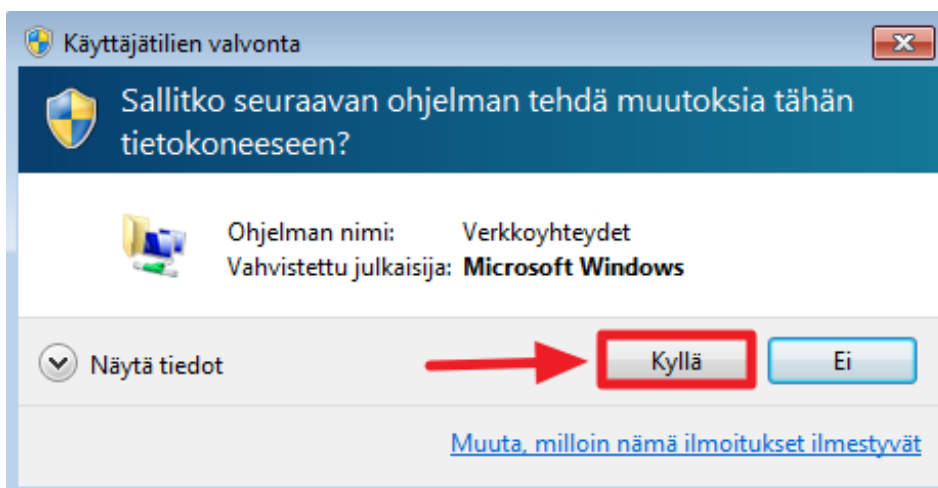
Huom! Nettyhteyksien kuvakkeita voi olla useampia. Nimellä *Bluetooth* esiintyvät yhteydet voi sivuuttaa ilman tarkempaa tutkimista.

Käytössä olevan yhteyden tunnistaa siitä, että sen kuvakkeen vasemmassa alareunassa ei ole punaista rastia. Lisäksi käytössä olevan yhteyden kuvakkeessa lukee yleensä teksti *Verkko*.

4. Jos olet kirjautuneena Windowsiin käyttäjän oikeuksilla, anna järjestelmänvalvojan salasana (kuva 4). Jos olet kirjautuneena järjestelmänvalvojana, Käyttäjätilien valvonta voi kysyä, sallitaanko ohjelman *Verkkoyhteydet* toimia vai ei. Tällöin napsauta Käyttäjätilien valvonnan ikkunassa **Kyllä** -painiketta (kuva 5).

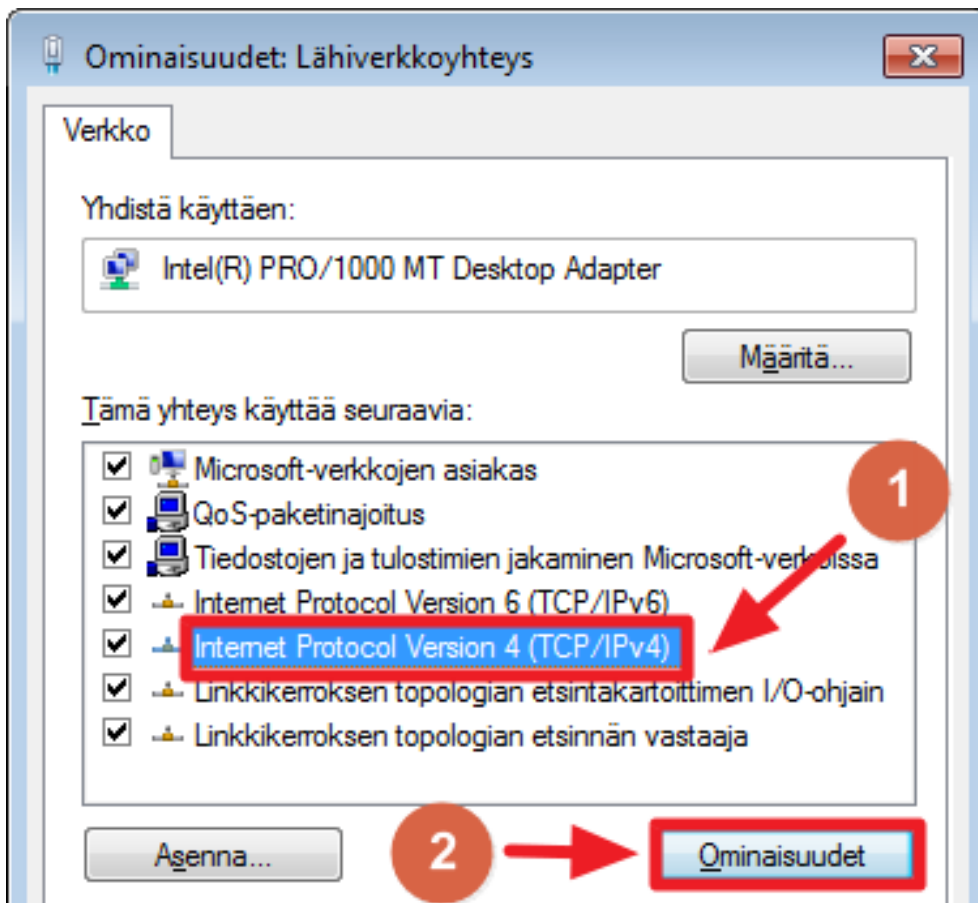

Kuva 4

Kuva 5

5. Avautuvassa ikkunassa valitse napsauttamalla kohta **Internet Protocol Version 4 (TCP/IPv4)** ja sen jälkeen napsauta **Ominaisuudet** -painiketta (kuva 6).

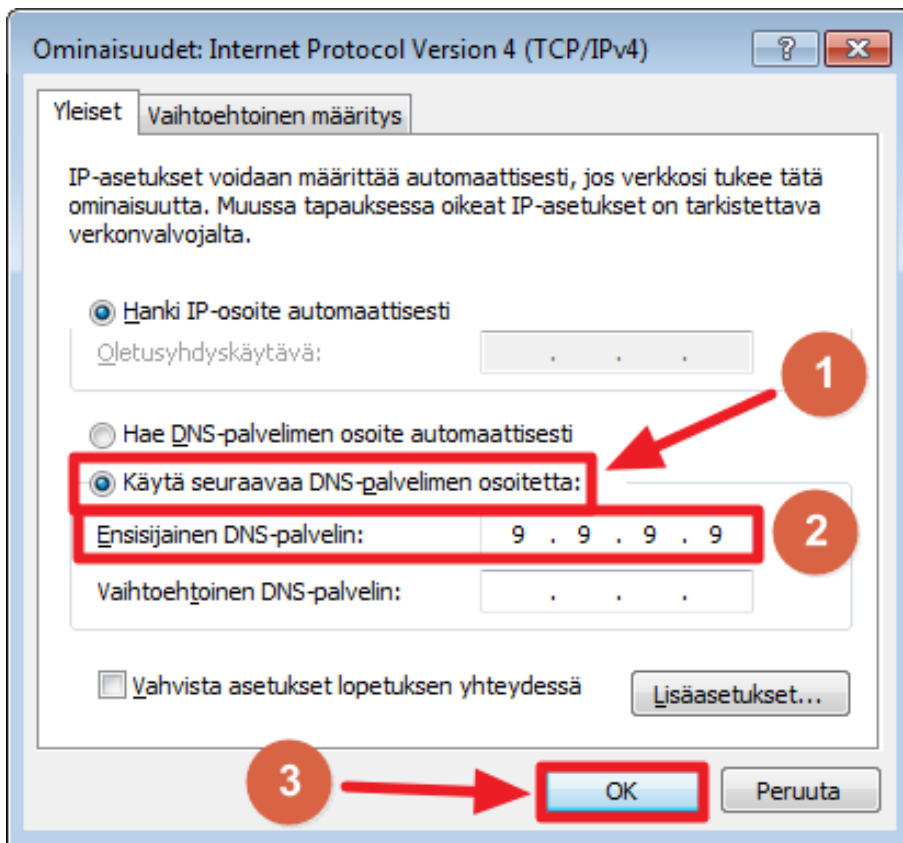
Kuva 6

6. Avautuvassa ikkunassa valitse ensin kohta **Käytä seuraavaa DNS-palvelimen osoitetta**. Seuraavaksi kirjoita kenttään **Ensisijainen DNS-palvelin** numerot 9.9.9.9. Lopuksi napsauta ikkunan alareunassa olevaa **OK** -painiketta. Esimerkin kuvaa on rajattu (kuva 7).

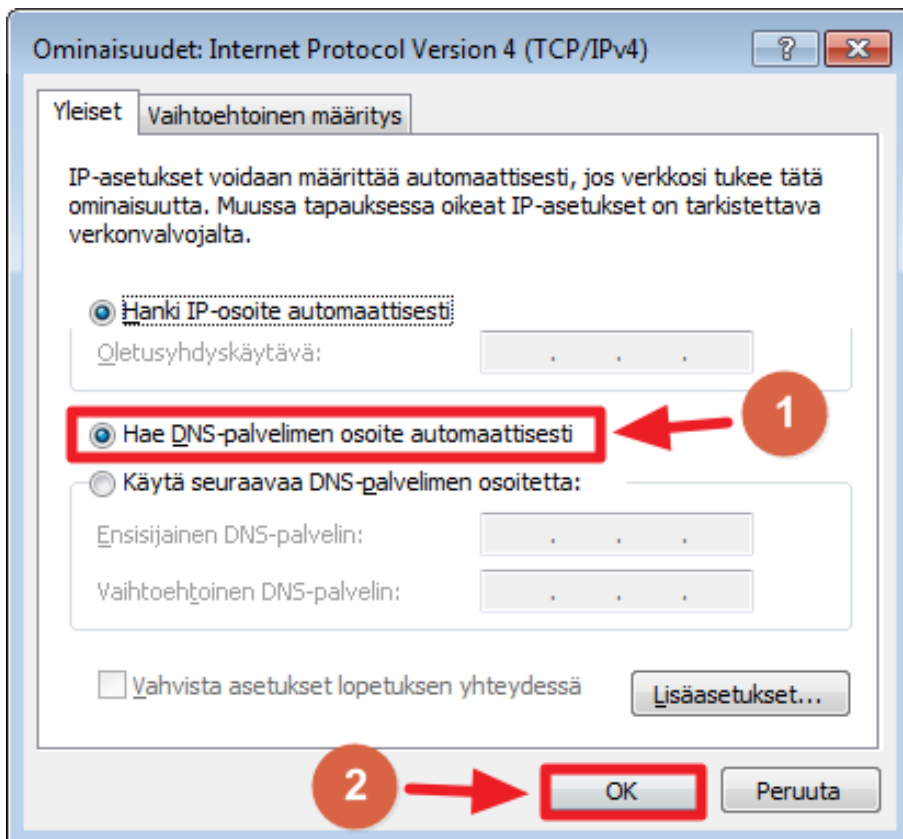
7. Lopuksi voit sulkea kaikki avoinna olevat ikkunat. Uutta nimipalvelinta ei oteta käyttöön välittömästi, vaan vasta kun nettiselaimien (esimerkiksi Google Chrome, Internet Explorer, Microsoft Edge, Mozilla Firefox) välimuistit ja Windowsin DNS-välimuisti on tyhjennetty.

8. Tarvittaessa voit palauttaa käyttöön oletuksena käytettävän nimipalvelimen toistamalla vaiheet 1–5. Seuraavaksi valitse kohta **Hae DNS-palvelimen osoite automaattisesti** ja napsauta ikkunan alareunassa olevaa **OK** -painiketta. Esimerkin kuvaa on rajattu (kuva 8).

9. Lopuksi voit sulkea kaikki avoinna olevat ikkunat.

Kuva 7

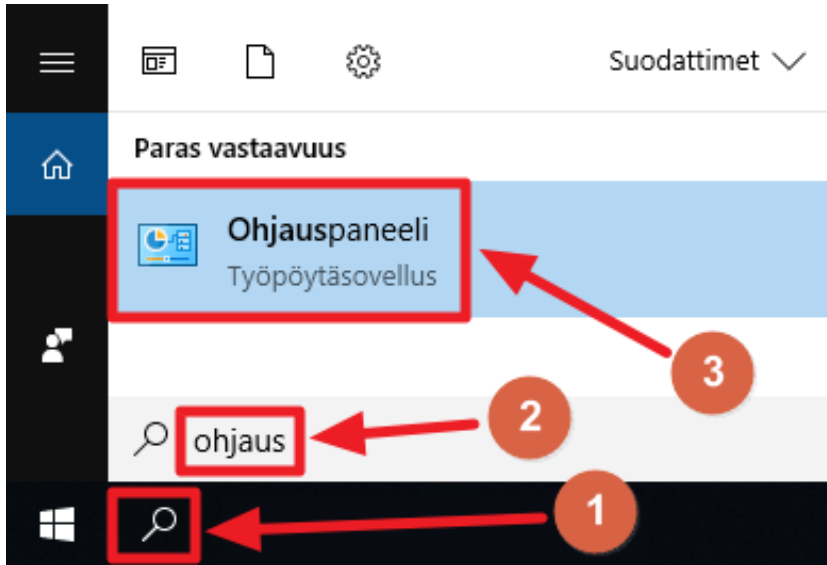

Kuva 8

3 Nimipalvelimen muuttaminen Windows 10:ssä

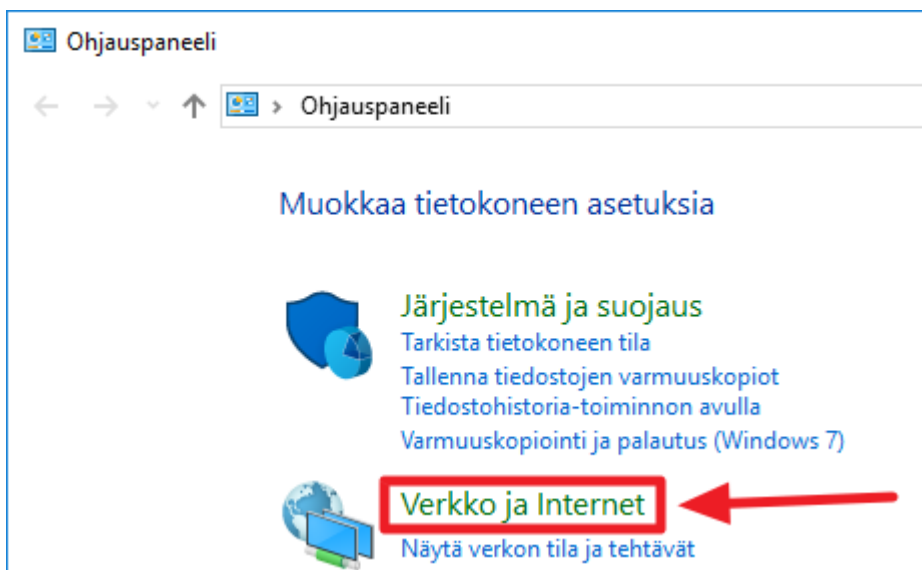
Voit muuttaa nimipalvelimen osoitteen Windows 10:ssä seuraavasti:

1. Napsauta vasemmassa alareunassa olevaa hakutoiminnon kuvaketta, jossa on suurennuslasi. Avautuvassa valikossa kirjoita suurennuslasin perään tekstin *Hae Windowsista* tilalle hakuun sana *ohjaus*. Seuraavaksi saat listan hakusanaan *ohjaus* sopivista asetuksista yms. Valitse listasta kohta **Ohjauspaneeli** (kuva 9).

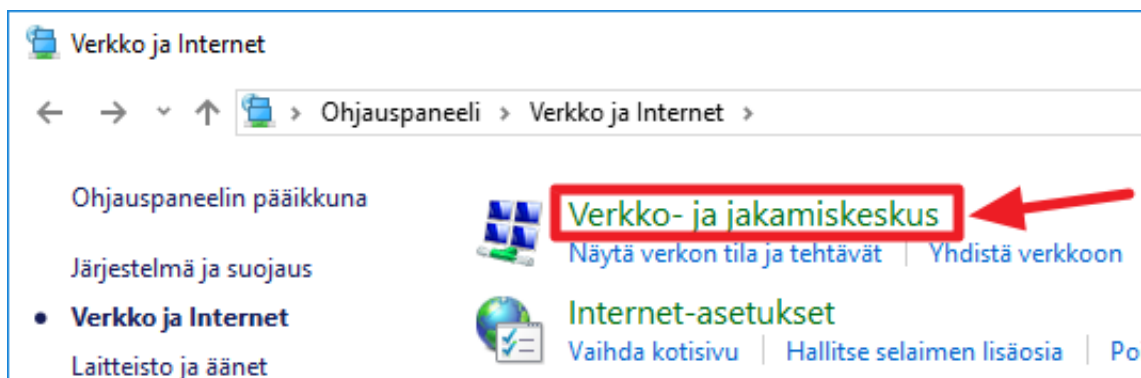
Kuva 9

2. Avautuvassa Ohjauspaneelin ikkunassa napsauta kohtaa **Verkko ja Internet** (kuva 10).

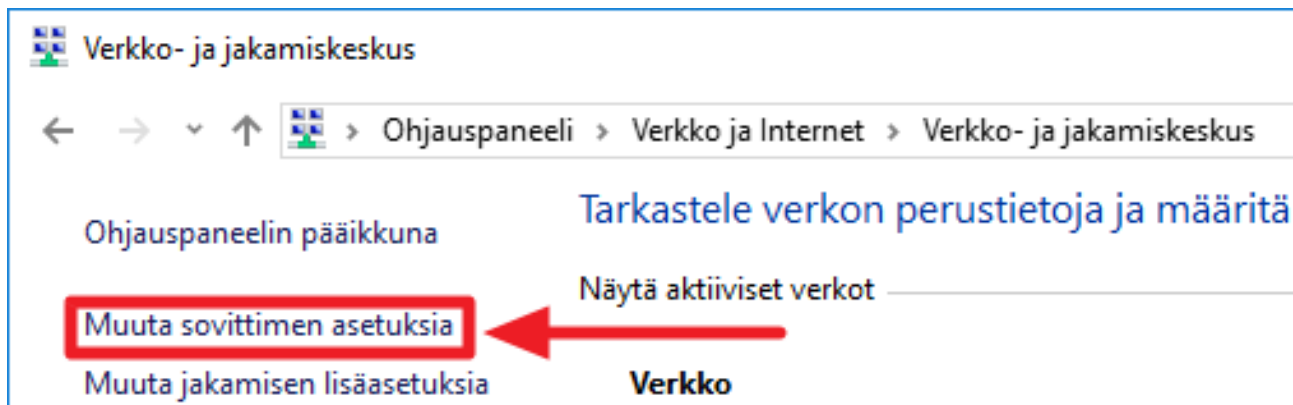
Kuva 10

3. **Verkko ja Internet** -ikkunassa napsauta kohtaa **Verkko- ja jakamiskeskus** (kuva 11).

Kuva 11

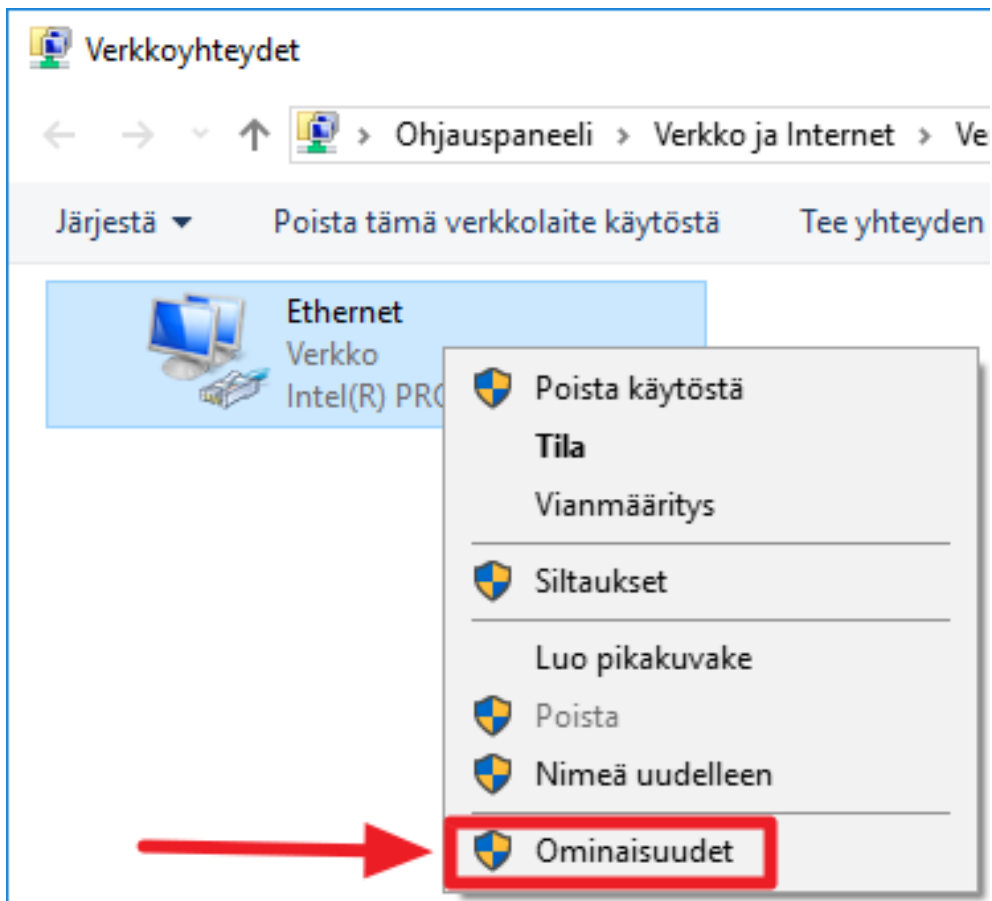
4. **Verkko- ja jakamiskeskus** -ikkunassa napsauta vasemmassa reunassa olevaa kohtaa **Muuta sovittimen asetuksia** (kuva 12).

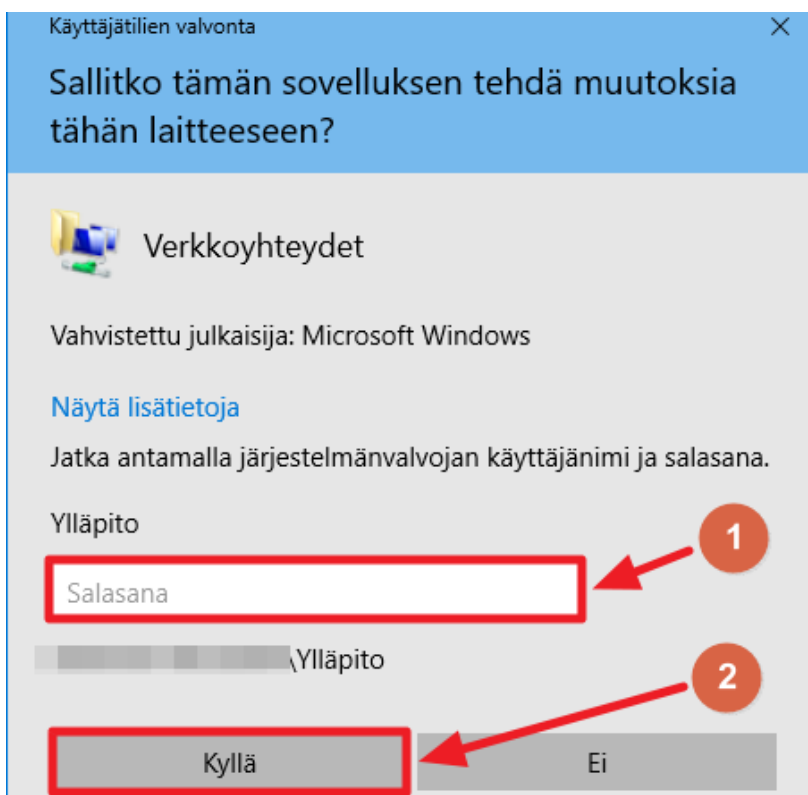
Kuva 12

5. Seuraavaksi napsauta käytössä olevaa nettiyhteyden kuvaketta hiiren oikealla ja valitse kohta **Ominaisuudet**. Esimerkissä käytössä olevan nettiyhteyden nimi on *Ethernet* (kuva 13).

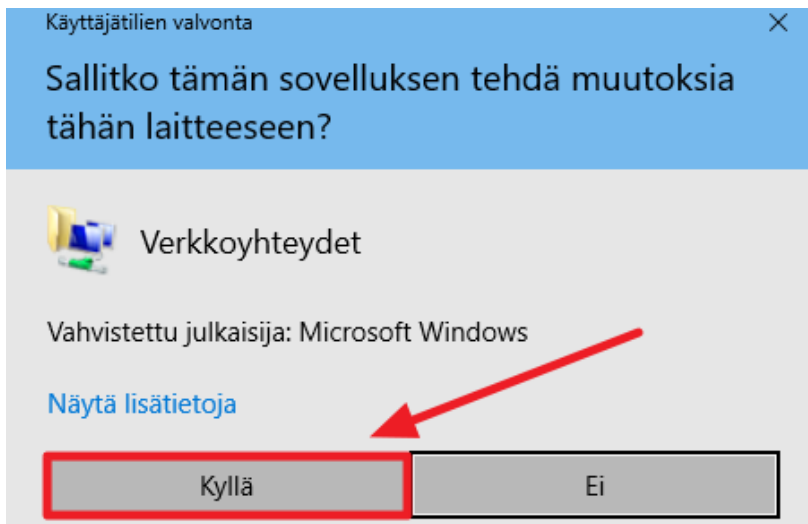
6. Jos olet kirjautuneena Windowsiin käyttäjän oikeuksilla, anna järjestelmänvalvojan salasana (kuva 14). Jos olet kirjautuneena järjestelmänvalvojana, Käyttäjätilien valvonta voi kysyä, sallitaanko ohjelman *Verkkoyhteydet* toimia vai ei. Tällöin napsauta Käyttäjätilien valvonnan ikkunassa **Kyllä** -painiketta (kuva 15).

Kuva 13

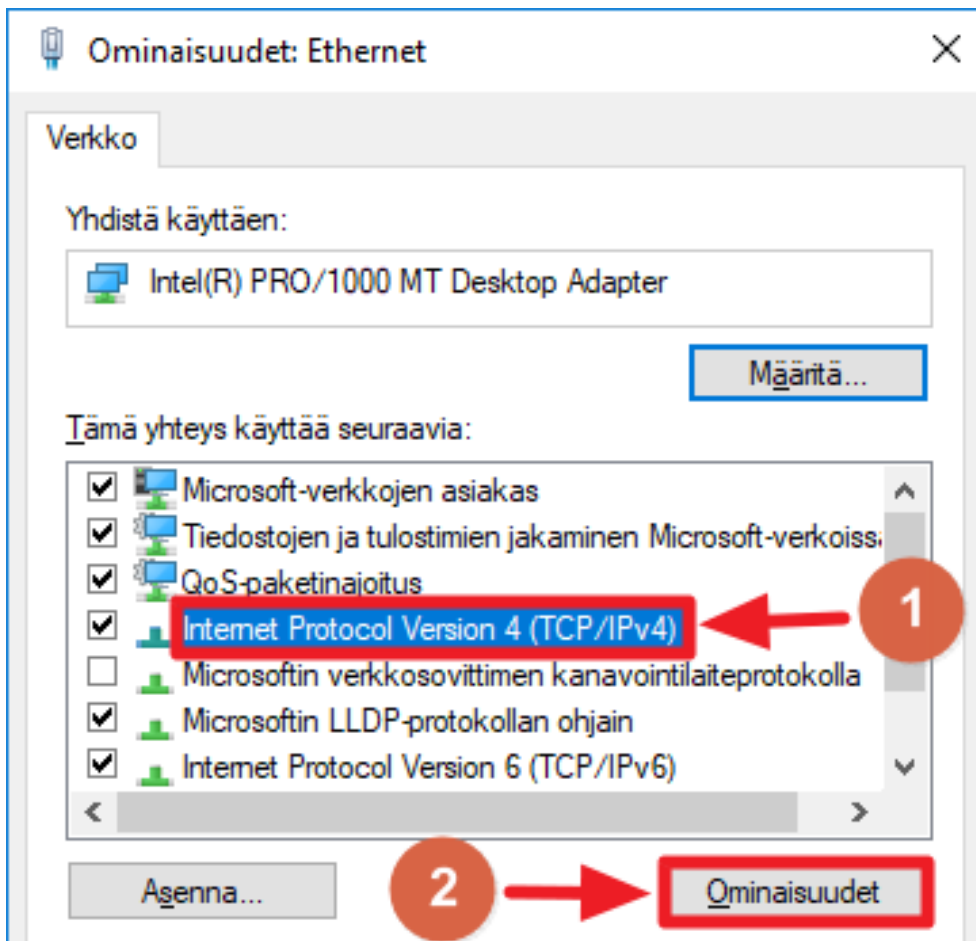

Kuva 14

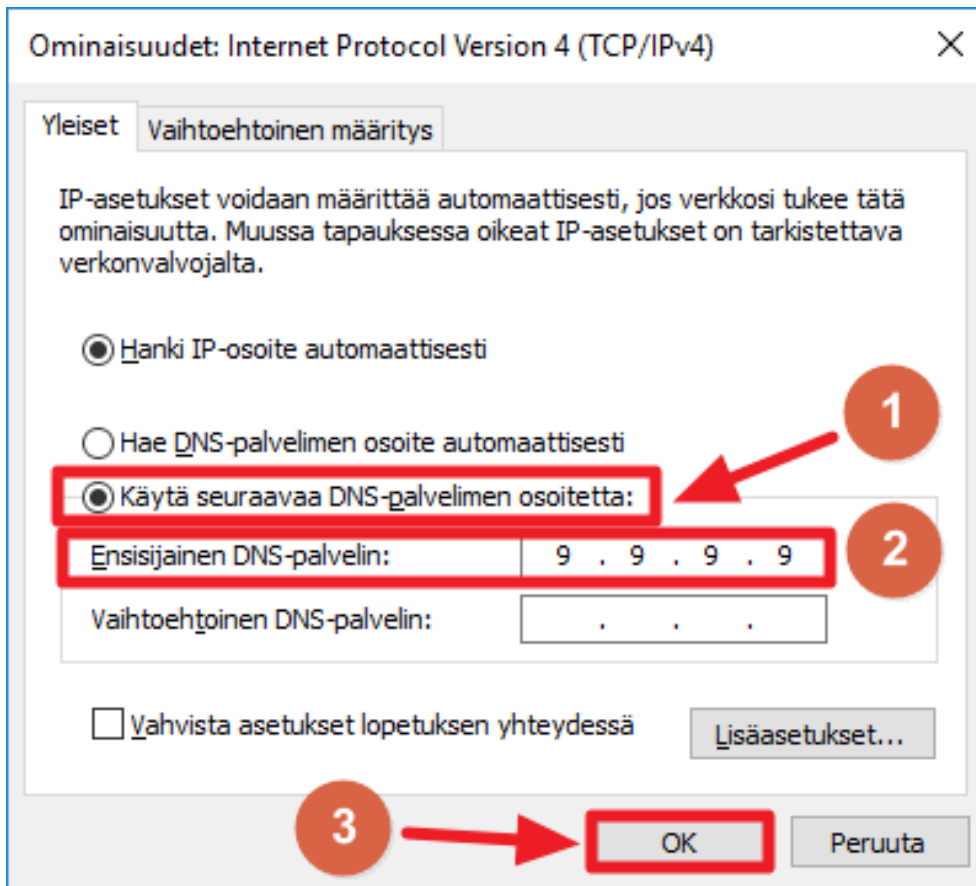
Kuva 15

7. Avautuvassa ikkunassa valitse napsauttamalla kohta **Internet Protocol Version 4 (TCP/IPv4)** ja sen jälkeen napsauta **Ominaisuudet** -painiketta (kuva 16).

Kuva 16

8. Avautuvassa ikkunassa valitse ensin kohta **Käytä seuraavaa DNS-palvelimen osoitetta**. Seuraavaksi kirjoita kenttään **Ensisijainen DNS-palvelin** numerot 9.9.9.9. Lopuksi napsauta ikkunan alareunassa olevaa **OK** -painiketta. Esimerkin kuvaa on rajattu (kuva 17).

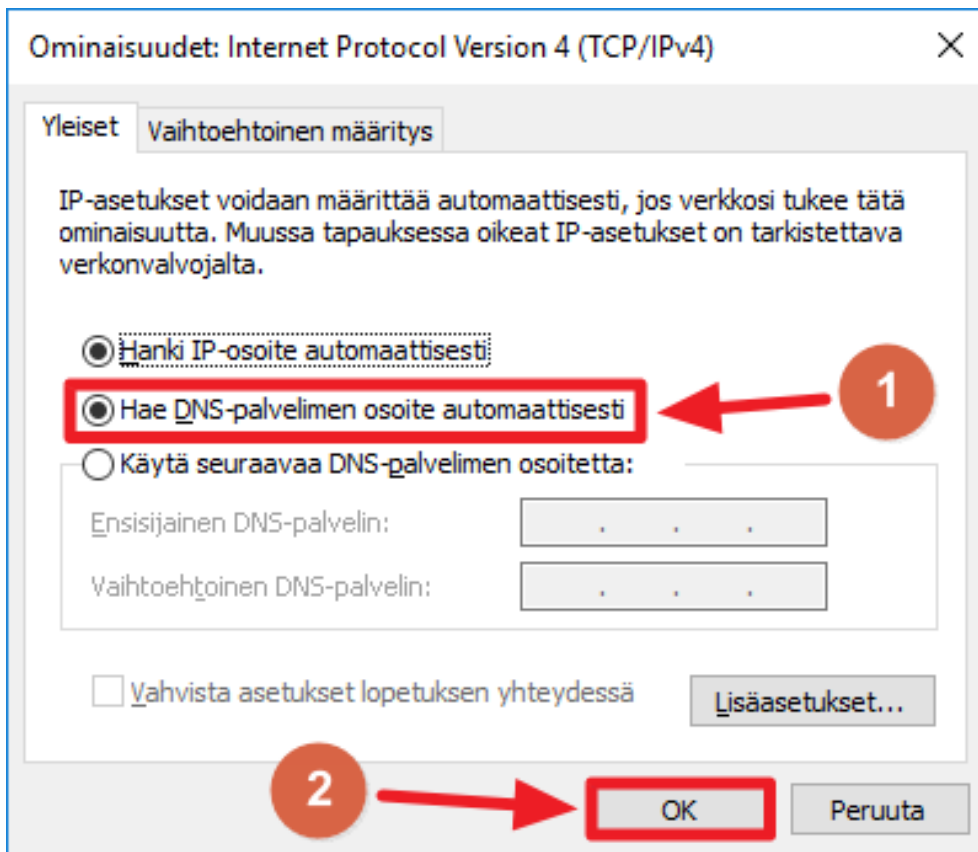

Kuva 17

9. Lopuksi voit sulkea kaikki avoinna olevat ikkunat. Uutta nimipalvelinta ei oteta käyttöön välittömästi, vaan vasta kun nettiselaimien (esimerkiksi Google Chrome, Internet Explorer, Microsoft Edge, Mozilla Firefox) välimuistit ja Windowsin DNS-välimuisti on tyhjennetty.

10. Tarvittaessa voit palauttaa käyttöön oletuksena käytettävän nimipalvelimen toistamalla vaiheet 1–7. Seuraavaksi valitse kohta **Hae DNS-palvelimen osoite automaattisesti** ja napsauta ikkunan alareunassa olevaa **OK** -painiketta. Esimerkin kuvaa on rajattu (kuva 18).

11. Lopuksi voit sulkea kaikki avoinna olevat ikkunat.

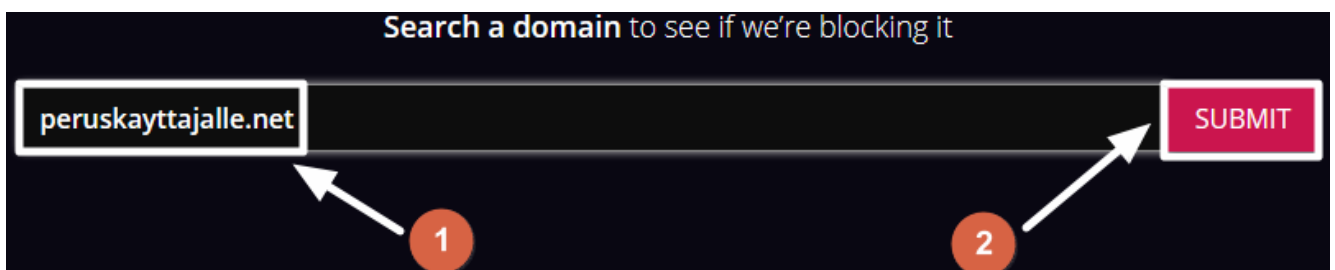

Kuva 18

4 Nettisivuston eston tarkistaminen

Quad9 ei ilmoita millään tavalla, jos jokin nettisivusto on estetty haitallisena. Yksittäisen nettisivuston tilanteen voi tarkistaa Quad9:n nettisivustolta seuraavasti:

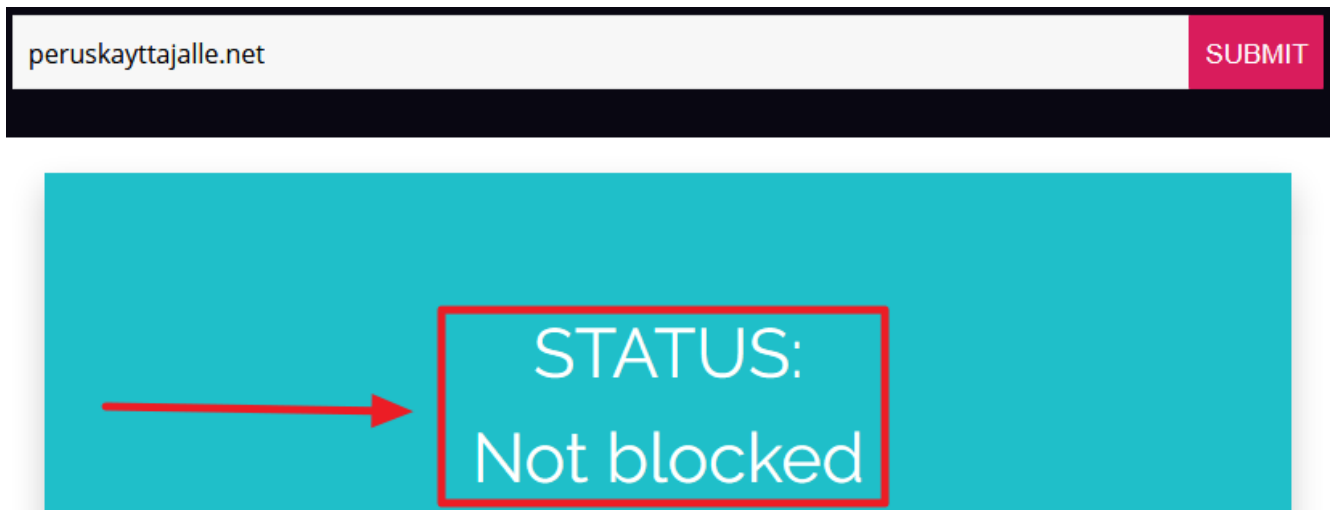
1. Mene osoitteeseen <https://quad9.net/>. Sivulla on hakukenttä, jonka yläpuolella on teksti *Search a domain to see if we're blocking it*. Kirjoita hakukenttään tekstin *Domain* tilalle haettavan nettisivuston osoite ja napsauta hakukentän oikeassa reunassa olevaa **SUBMIT** -painiketta. Esimerkissä haettava nettisivusto on *peruskayttajalle.net* (kuva 19).

Kuva 19

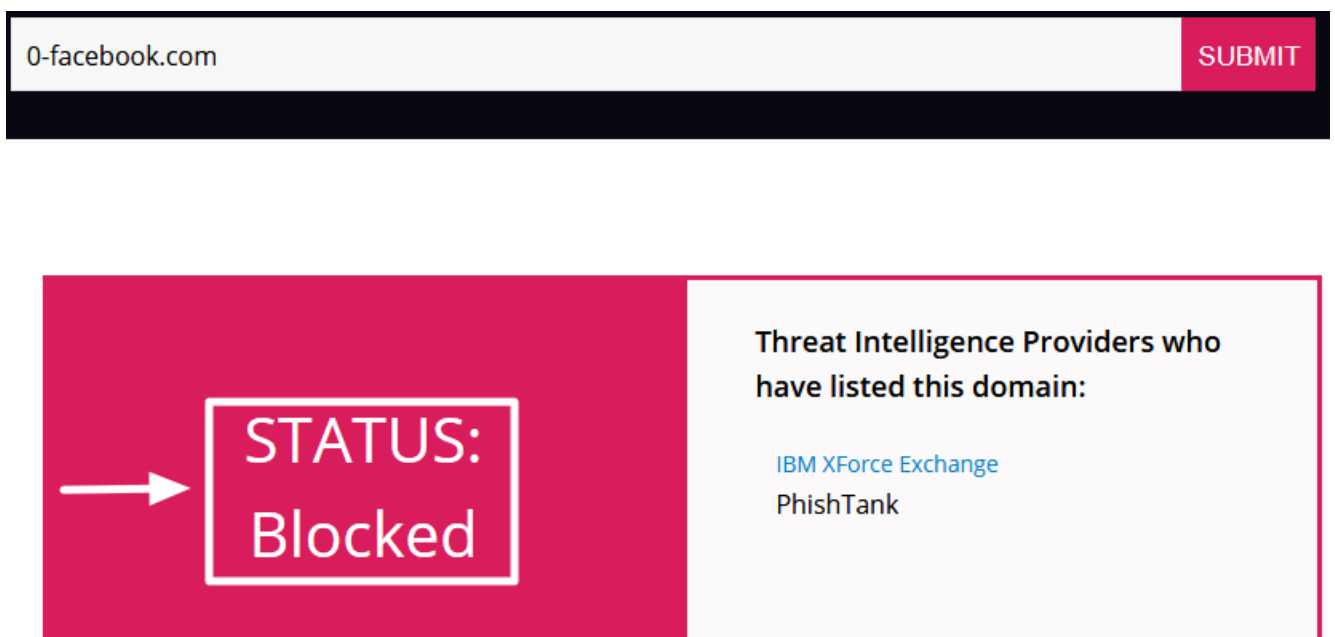

2. Jos haettavaa nettisivustoa ei ole estetty, näkyy sivulla hakukentän alla teksti *STATUS: Not blocked* (kuva 20).

Kuva 20

3. Jos haettava nettisivusto on estetty, näkyy sivulla hakukentän alla teksti *STATUS: Blocked* ja tekstin oikealla puolella näkyy, mikä tai mitkä tahot pitävät nettisivustoa haitallisena. Esimerkissä nettisivusto *0-facebook.com* pitävät haitallisena IBM XForce Exchange ja Phish-Tank -verkkopalvelu (kuva 21).

Kuva 21